

**מתוך ריאיון עם אסף ענברי, מחברו של הספר "הביתה" (הוצאת ידיעות
אחרונות), על קיבוצו אפיקים:**

...בין העניינים שבהם עסקו ענברי בספרו] היה ניסיונו של הקיבוץ לשנות את

טבע האדם, את הנטייה לרכושנות, להורות, לקינון. וכך הוא כותב:

"לפעמים ליווה הורה את ילדו להשכבה, ולפעמים נכנס הבן הבכור של

הקבוצה לחדר התרבות, נישא אל חבר השקוע בעיתון או בחישוב מסעו של

צריח או פרש, וביקש: 'תשכיב אותי ...' וכשהילדים גדלו והתחילו לדבר, הם לא

קראו להוריהם 'אבא' ו'אימא' אלא 'מיטיה' ו'ברטה', לזויה ופירה."

ובליל הסדר הייתה הגדה חדשה, ומקהלה וטקס אלטרנטיבי שהעלה תהיות

גם בקרב החברים. אליק שומרוני (לימים מייסד הנח"ל), מספר ענברי, כתב

מכתב למולה זרהרי, יוצר האירוע:

"האם ליל הסדר הוא אירוע משפחתי של בית אפיקים - או מופע בפני קהל?

האם התכנסנו כדי לראות את עצמנו כאילו אנחנו יצאנו ממצרים - או כדי

להתפעל מהתקדמות המקהלה וחס וחלילה לא להפריע? האם חדר האוכל

הוא אולם קונצרטים, תיאטרון, כנסייה?"

האם היומרה לעצב נוסח תפילות חדש, נוסח הורות חדש, אדם חדש, לא

נראית נלעגת בפרספקטיבה של זמן?

"אני רואה את הסיפור הקיבוצי כטרגי, לא כנלעג. טרגי זה הרואי. מדובר,

לדעתי, בסיפור על אנשים שהייתה בהם גדולה טרגית. גדולה שנדרשה כדי

לנסות בכלל להגשים חזון כל כך מרחיק לכת שהייתה בו קריאת תיגר מודעת

נגד טבע האדם. אחת הטעויות הרווחות היא, הטענה שהם לא הבינו את טבע

האדם. הם הבינו והם קראו על זה תיגר. קריאת תיגר על משפחה, רכוש,

פרטיות, אגו."

בתוך כמה זמן הם הבינו שזאת מלחמה אבודה?

"כבר ביום הראשון היו דיבורים על הסוף. כל שינוי וכל התרופפות הכי קטנה

הביאו, עוד לפני ההתיישבות על הקרקע, בימים הנלהבים, להכרזות על גמר

הקיבוץ."

אז הם עסקו בהונאה עצמית?

"לא. הם עסקו במאבק בין הראוי למצוי. בין צרכים לערכים. כשאתה מגדיר

ערכים אתה יודע שיש מתח בינם לבין המציאות."

"הארץ. 17.12.2009 "

נטייה – tendency

רכושנות – materialism

קינון – nesting

ליווה – accompanied

השכבה – bedtime

חדר התרבות – culture lounge

שקוע – involved in, engulfed

מסע – move

צריח – rook

פרש – bishop

מקהלה – choir

טקס – ceremony

תהיות – wonderment

בקרב – within

האירוע – event

התכנסנו – we gathered

להתפעל – to admire

יומרה – pretension

נוסח – version

נלעגת – ridiculous

גדולה – greatness

נדרשה – was required

להגשים – to realize, implement

מרחיק לכת – far fetched

קריאת תיגר – outspoken criticism

מודעת – aware

רווחות – widespread

טענה – claim

אבודה – lost

התרופפות – loosening

נלהבים – exciting

הכרזות – declarations

הונאה עצמית – self deception

מאבק – struggle

ראוי – appropriate